

Inleiding

De meicirculaire 2020 is volgens planning op 29 mei verschenen. Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire (mei, september en december). Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Dit is dus de eerste van dit jaar.

Aanvankelijk zou dit een versie worden met veel mutaties door de vertaling van het nieuwe verdeelstelsel met ingangsjaar 2021. Dat is echter doorgeschoven naar de decembercirculaire 2020 met ingangsjaar 2022. Ook de brief van de minister BZK aan de Tweede Kamer van 28 mei 2020 over het compensatiepakket Corona ter waarde van 542 miljoen euro voor de eerste periode tot 1 juni leidt niet tot cijfermatige aanpassingen in deze circulaire. De financiële vertaling ervan zal binnen enkele weken in een extra brief komen, waarna de bevoorschotting zal starten. De definitieve cijfers en verdeling zal bekend gemaakt worden in de komende septembercirculaire 2020. Voor nu blijft een reguliere circulaire over. Toch is het nodige te melden.

Samenvatting

Accessen

De definitieve vaststelling van het accres 2019 is 1.084 miljoen euro ofwel 6,15 % . Dat is ten opzichte van september 2019 een voordelige afrekening met een plus van 16 miljoen euro. De afrekening 2019 vindt plaats in uitkeringsjaar 2020. Deze afrekening heeft een eenmalig effect.

In de Najaarsnota 2019 met stand 1 oktober is voor een bedrag van 1,3 miljard euro aan onderbesteding gereserveerd voor de prioriteiten van het kabinet Rutte III. Denk aan onderwerpen als klimaat en onderwijs. Die reservering werd dan als uitgave in 2019 aangemerkt in het kader van de normeringsmethodiek. Als die uitgaven in 2020 en/of volgende jaren alsnog worden gedaan, tellen ze uiteraard niet meer mee. Sinds oktober zijn de uitgaven redelijk volgens planning verlopen. Vandaar een summiere afrekening, gelukkig wel een voordeel.

Het accres 2020 is iets lager ten opzichte van de septembercirculaire 2019, per saldo een min van 4 miljoen euro. Het accres 2021 is 127 miljoen euro hoger ten opzichte van de septembercirculaire 2019, hoofdzakelijk als gevolg van hogere indices voor loon- en prijsontwikkeling In het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Plan Bureau. Uit het accres 2021 moeten o.a. de nominale ontwikkelingen (loon- en prijsstijgingen) en de areaalontwikkelingen worden opgevangen.

Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn VNG en de Fondsbeheerders overeengekomen de accessen 2020 en 2021 te fixeren op de stand van deze meicirculaire. Voor die jaren wordt dat dus ook de afrekening, tenzij er nog grote afwijkingen volgen. Bevrozen komt tegemoet aan de wens van rust en stabiliteit van beide gesprekspartners. Punt van aandacht is nog wel hoe we straks in 2022 gaan instappen. Na de fixatie in de jaren 2009 t/m 2011 gaf dat problemen in 2012 in het nadeel van de gemeenten. De VNG is er alert op.

De accessen 2022 t/m 2024 ontwikkelen zich volgens deze circulaire in totaal 211 miljoen euro negatief. Dat is met name het gevolg van lager geraamde zorgkosten.

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt 2,956 miljard euro voor gemeenten in 2019. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. Door de bevrozing van het accres in 2020 en 2021 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In de septembercirculaire 2019 ging men uit van een onderschrijding. Er is een voorschot verstrekt van 80,8 miljoen euro. Thans vindt de afrekening plaats, een plus van 31,6 miljoen euro. Gemeenten hebben nog minder gedeclareerd bij het BCF dan eerder gedacht. De ruimte onder het plafond is groter geworden. De afrekening vindt plaats in 2020 als een incidentele compensatie.

Opschalingskorting, tranche 2025

In deze circulaire wordt het laatste jaar van de meerjarenraming toegevoegd, namelijk 2025. De korting dat jaar bedraagt 140 miljoen euro. Daarmee is de cumulatieve korting ad 975 miljoen euro compleet. Het aandeel van West Betuwe in de landelijke korting van 975 miljoen is ongeveer 2.220.000 euro.

Sociaal domein

In de meicirculaire 2018 is met ingang van uitkeringsjaar 2019 circa 7 miljard euro overgeheveld van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering. Voor 2019 is in de meicirculaire van vorig jaar over dat bedrag nog één keer een aparte Loon-Prijs-mutatie (LPO) verstrekt. In deze meicirculaire gebeurt dat niet meer voor uitkeringsjaar 2020 en volgende. Dit moet nu uit het acres gedekt worden. Dat kan ook omdat de uitkeringsbasis 2019 (T-1) waar het acres over wordt berekend met voornoemde 7 miljard euro is toegenomen, zodat in absolute cijfers het acres is toegenomen.

Tot nu toe heeft voor ruim 3 miljard euro ten behoeve van enkele deeltaken in het sociaal domein geen overheveling plaats gevonden naar de algemene uitkering. Ze zijn achter gebleven in een integratie-uitkering. Daar is het oude regime nog op van toepassing, ofwel jaarlijks wordt in de meicirculaire compensatie ontvangen voor LPO. Dat is dit jaar:

- o Beschermd Wonen: ± € 58 miljoen, is een mutatie van ± 3,25 %
- o Voogdij/18+: € 20 miljoen, is een mutatie van ± 2,75 %
- o Participatie, m.n. WSW: ± € 60 miljoen, is een mutatie van ± 3,25 %

Deze bedragen lopen structureel door naar 2021 en volgende jaren. Ze worden toegevoegd aan de betreffende integratie-uitkering.

De IU Voogdij/18+ neemt vanaf 2021 toe met 18 miljoen euro door het gebruik van meer actuele gegevens van zorggebruik (naast de 20 miljoen euro voor compensatie LPO zoals hierboven genoemd). De toename van de IU wordt betaald vanuit het subcluster jeugdhulp van de algemene uitkering.

Op dit moment is er nog geen nieuwe over de extra middelen voor Jeugdhulp. In september 2020 wordt de uitslag verwacht van het onderzoek naar de kosten Jeugdzorg. Dit onderzoek zal dienen als input voor de komende kabinetsformatie.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Nieuw is de integratie-uitkering Inburgering in verband met de Wet Inburgering die per 1 juli 2021 in werking treedt. Gemeenten ontvangen zowel een incidentele bijdrage in de invoeringskosten (2020) als een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten (2021 en verder). De uitkering voor 2020-2022 zijn respectievelijk 100.927 euro, 66.427 euro en 147.636 euro. Vanaf 2023 is de bijdrage structureel 162.418 euro.

Taakmutaties

Daar zijn er enkele van. Te noemen valt:

- Toezicht voorschoolse educatie. Compensatie 0,2 miljoen euro in 2020 en 0,5 miljoen euro in 2021. Gaat voor West Betuwe om een compensatie van respectievelijk 135 euro en 295 euro.
- Compensatieregeling Voogdij/18+, Compensatie 1 miljoen euro eenmalig in 2020 (West Betuwe: 2.264 euro).
- Verrekening Voogdij/18+. Uitname 18 miljoen euro structureel vanaf 2021 ter voeding van de integratie-uitkering (West Betuwe: uitname van ongeveer 37.000 euro).
- Geen aanspraak op begeleiding. Uitname 9 miljoen euro structureel in 2025 (West Betuwe: uitname van 22.105 euro).
- Overgangsrecht levenslang. Compensatie 1,1 miljoen euro structureel in 2025 (West Betuwe: 2.316 euro).
- Aflopen overgangsrecht WLZ-indiceerbaren. Compensatie 0,5 miljoen euro structureel vanaf 2020 (West Betuwe: ongeveer 1.200 euro).
- Europese richtlijn energieprestatie gebouwen. Compensatie 1,8 miljoen euro eenmalig in 2020 (West Betuwe: 5.398 euro).

Financiën

De financiële effecten van de meicirculaire 2020 zijn als volgt:

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>					
Begrotingsjaar	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bruto toename t.o.v. 1e bestuursrapportage 2020	220	1.171	1.702	1.262	960	1.912
<u>Corresponderende posten:</u>						
Nominale ontwikkelingen 2021 (hogere lasten)		-1.037	-1.037	-1.037	-1.037	-1.037
Areaaluitbreiding (hogere lasten)					-30	-100
Doordecentralisatie huisvesting VO (lagere lasten)	6	7	6	7	8	7
Toezicht voorschoolse educatie (hogere lasten)	0	0	0	0	0	0
Compensatieregeling Voogdij 18+ (hogere lasten)	-2	0	0	0	0	0
Inzet budget Jeugdhulp t.b.v. Voogdij 18+ (lagere lasten)		38	37	37	37	37
Voogdij 18+ (hogere lasten)	-25	-80	-80	-80	-80	-80
Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning (hogere lasten)	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (hogere lasten)	-5					
Wmo 2015: overgangsrecht levenslang (hogere lasten)						-2
Wmo 2015: geen aanspraak op begeleiding (lagere lasten)						22
Inburgering (hogere lasten)	-101	-66	-148	-162	-162	-162
Maatschappelijk begeleiding statushouders (hogere lasten)	-50					
Armoedebestrijding kinderen (hogere lasten)		0	0	0	0	0
Participatie/WSW (lagere lasten)	182	231	169	256	209	231
Participatie/Wajong (hogere lasten)	-3	-3	-3	-3	-4	-8
Participatie/Nieuwe begeleiding (hogere lasten)	-7	-7	-7	-8	-9	-37
Totaal corresponderende posten	-6	-919	-1.066	-992	-1.069	-1.132
Netto effect Meicirculaire 2020	214	251	636	270	-109	780
Saldo/beschikbare ruimte na 1e bestuursrapportage 2020	3.056	2.973	-2.917	-3.382	-3.550	-4.731
Netto effect Meicirculaire 2020	214	251	636	270	-109	780
Saldo/beschikbare ruimte na meicirculaire 2020	3.270	3.224	-2.280	-3.112	-3.659	-3.951